

Danmarks Apotekerforening

Analyse

9. januar 2020

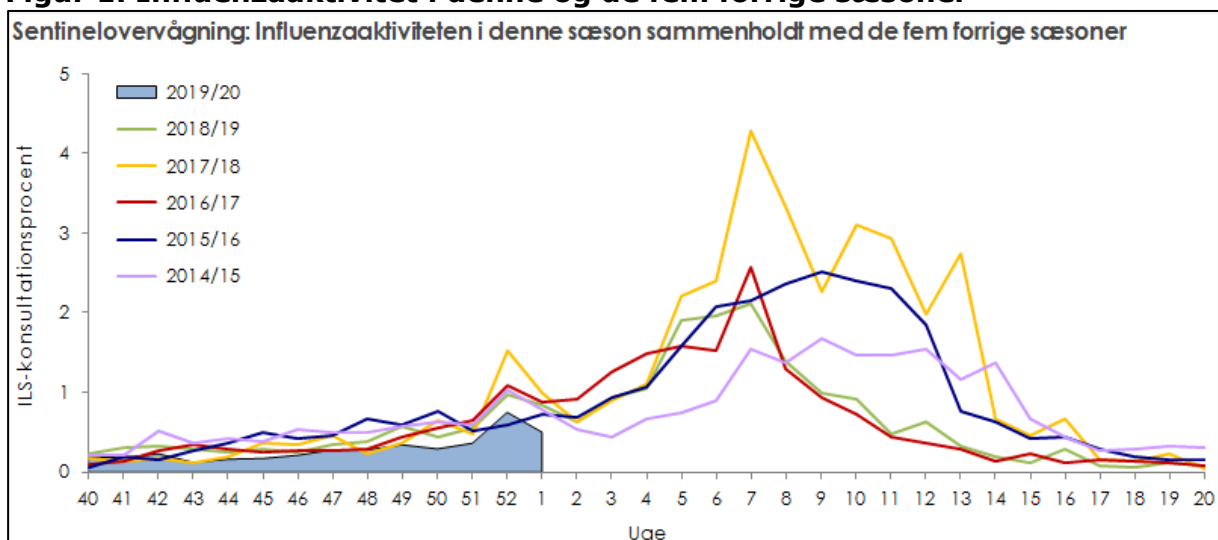
Vaccination kan stadig nås - influenza toppe typisk i februar

Influenzasæsonen har som regel det samme forløb fra år til år. Antallet af smittede stiger ofte sidst i januar for at toppe omkring vinterferien. Hvis man ønsker at beskytte sig mod sygdommen, er det ved at være sidste chance for at blive vaccineret, da vaccinen virker efter to til tre uger. Sidste chance for den gratis vaccination for personer i risikogrupperne er inden den 15. januar – dog inden 1. marts for gravide.

Gratis vaccination mod influenza til udvalgte danskere har været en mulighed siden 1. november. Det har mange tusinde danskere benyttet sig af. Og selvom vi er et stykke inde i influenzasæsonen, er det ikke for sent at beskytte sig mod sygdommen.

Figur 1 viser influenzaaktiviteten for den aktuelle og de seneste fem influenzasæsoner. Som det fremgår, er det typisk i tiden fra uge 4 til 8, flest rammes af sygdommen. Vil man mindske risikoen for at blive syg i den periode, bør man benytte sig af tilbuddet om at blive vaccineret snarest muligt, da vaccinen virker efter to til tre uger. Apotekerne tilbyder vaccination til og med den 14. januar.

Figur 1. Influenzaaktivitet i denne og de fem forrige sæsoner

Kilde: Statens Serum Institut

Som det fremgår af figur 1, ser den aktuelle sæson indtil videre ud til at følge det samme mønster som tidligere år, omend influenzaaktiviteten aktuelt er lavere.

120.000 vaccineret på apotek

Over hundredtvetusinde danskere har allerede valgt at lade sig vaccinere mod influenza på apoteket.

350 apoteker tilbyder influenzavaccination i denne influenzasæson. To tredjedele af dem er gået sammen i vaccinationsvirksomheden Apovac. De apoteker, der er med i Apovac, har pr. 3. januar 2020 vaccineret 66.006 danskere. Den sidste tredjedel af de 350 vaccinerende apoteker har vaccineret over 50.000 borgere. Dermed skønnes landets apoteker i alt at have vaccineret over 120.000 danskere. Det er tæt på en fordobling i forhold til 2019, hvor 65.000 borgere blev vaccineret på apotekerne.

Sentinelovervågning

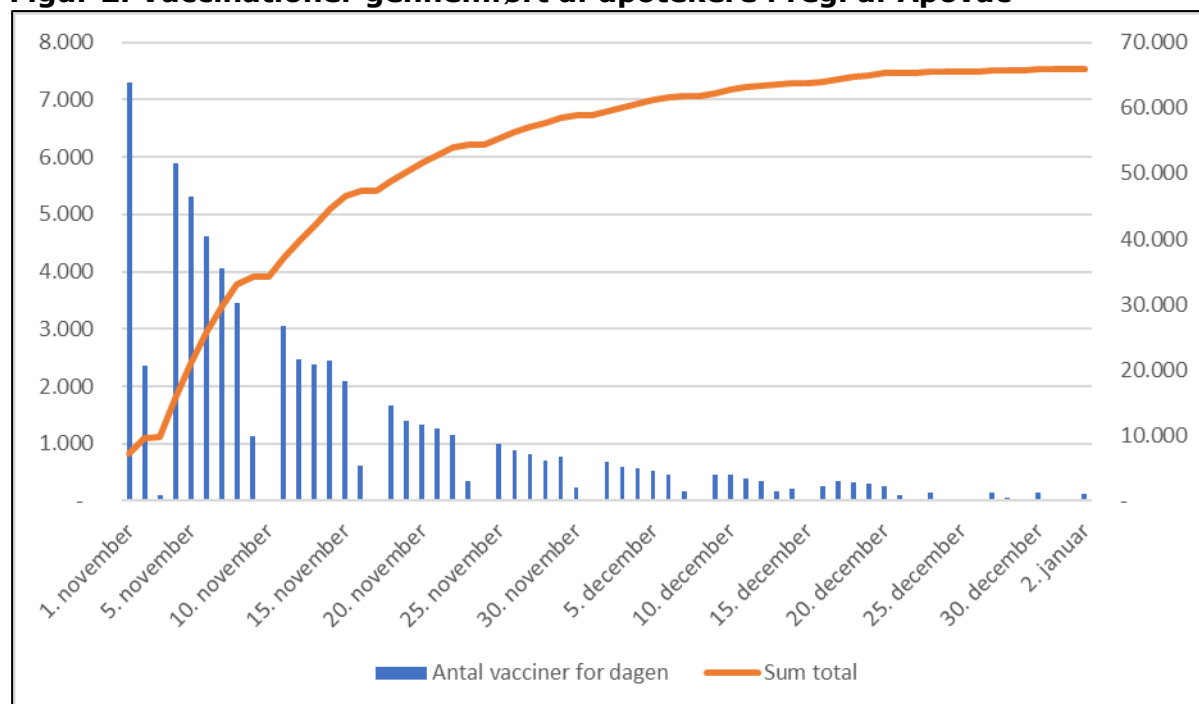
Statens Serum Institut overvåger løbende, hvor mange der rammes af influenza. Denne overvågning er blandt andet baseret på indberetninger fra praktiserende læger, som har meldt sig til at deltage i den såkaldte sentinelovervågning.

Formålet med overvågningen er blandt andet at vide, hvor mange der bliver ramt, hvilken influenzavirus der er udbredt og at bidrage til den internationale influenzaovervågning.

Kilde: SSI.dk

Som det fremgår af figur 2, som viser antallet af vaccinationer gennemført af apotekere, der er med i Apovac, var der særligt mange, der blev vaccineret i starten af november. I løbet af de fem første dage af sæsonen blev knap 21.000 danskere vaccineret mod influenza på disse apoteker. Siden er aktiviteten faldet gradvist, og der er få, der har fundet vej til apoteket over julen for at blive vaccineret. Der har været mange helligdage sidst i december, men når apotekerne i Apovac er åbne, vaccinerer de tilsammen omkring 100 borgere om dagen i perioden.

Figur 2. Vaccinationer gennemført af apotekere i regi af Apovac

Kilde: Apovac

Gratis vaccination til risikogrupper

Hvis man er fyldt 65 år, førtidspensionist, kronisk syg, svært overvægtig eller gravid, kan man være i særlig risiko for at opleve komplikationer ved en influenzasygdom.

Personer i disse risikogrupper har mulighed for at blive vaccineret gratis inden den 15. januar 2020.¹ Gravide kan dog få gratis influenzavaccination inden den 1. marts. Nogle kronisk syge og overvægtige vil opleve, at apoteket ikke vil vaccinere dem. Det skyldes, at apotekerne i tvivlstilfælde ønsker at overlade vaccinationen til den praktiserende læge, som kender den enkelte og dennes situation og behov bedst.

Vil løfte vaccinationsraten

WHO og de danske sundhedsmyndigheder ønsker at sikre, at helt op til 75 procent af alle borgere i risikogrupperne bliver vaccineret mod sygdommen.

I den seneste sæson – 2018/19 – blev i alt 846.000 borgere vaccineret mod influenza. Men vaccinationsraten var kun 52 procent for gruppen af ældre over 65 år. Den var lavere blandt flere af de øvrige risikogrupper.

Erfaringer fra udlandet viser, at flere bliver vaccineret, når apotekerne tilbyder vaccination. Fx har en undersøgelse af apotekers vaccination i Toronto, Canada, vist at 28 procent af de patienter, der blev vaccineret på apoteket ikke ville være blevet vaccineret, hvis ikke apoteket havde tilbudt vaccinen.² Årsagen skal formentlig findes i den øgede tilgængelighed – det er hurtigt og nemt, og det kræver ikke tidsbestilling. I hvert fald er tilgængelighed en af de primære årsager til, at borgere vælger at blive vaccineret på apoteket, hvis man skal tro en engelsk undersøgelse.³

Når de danske apoteker vaccinerer flere, må det derfor forventes at bidrage til, at flere borgere i risikogrupperne har fået influenzavaccinen i år. Statens Serum Institut offentliggør i løbet af 2020 en opgørelse over, hvor mange der samlet set blev vaccineret i influenzasæsonen 2019/20.

¹ §7 i Bekendtgørelse om gratis influenzavaccination til visse persongrupper.

² Papastergiou J et al., *Community pharmacist-administered influenza immunization improves patients access to vaccines*, Canadian Pharmacist Journal, 2014.

³ Andersen C et al, *Who uses pharmacy for flu vaccinations? Population profiling through a UK Pharmacy chain*, International Journal of Clinical Pharmacy, 2016.